

အမေရိကန်နိုင်ငံ ဝါရှင်တန်ဧရိယာ
အောင်ရတနာကျောင်းတိုက်
ပဓာနနာယကဆရာတော်
ဝိနယဓရ ဝိနယကောဝိဒ
မူလအာဘိဓမ္မိက
သာသနဓဇ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ
အရှင်ကောဝိဒ
ဟောကြားအပ်သော
အနာနှင့်ဆေး တဲ့အောင်ပေးတရားတော်

Dr.ကိုချမ်းအောင် ၏

ဆွမ်းအလှူပွဲ အနုမောဒနာတရား

(အနာနှင့်ဆေး တဲ့အောင်ပေးတရားတော်)

ဒီနေ့ ဒါယကာကိုချမ်းအောင်ရဲ့ ဆွမ်းအလှူအနုမောဒနာတရား၊ ဒကာကိုချမ်းအောင်က ဆရာဝန်ဆိုတော့ ဆရာဝန်နဲ့သင့်တော်မဲ့ အနုမောဒနာတစ်ခု ဟောရတာပေါ့။ ဒီတော့ တရားတစ်ပွဲ တရားတစ်ပုဒ် နာပြီးပြီ ဆိုရင်လဲဘဲ အဲဒီတရားတော်ထဲက ကိုယ့်အတွက် ဘယ်လို ကျင့်စဉ်တွေ ဘယ်လို လိုက်နာရမဲ့ အချက်အလက်တွေကို ငါတို့လိုက်နာရမလဲ- လက်တွေ့ကျင့် သုံးရမလဲ ဆိုဒါလေးတွေလဲဘဲ အဲဒီလို ဦးတည်ချက်လေးနဲ့ နာရတယ်။ ဦးဖင်းတို့ မြတ်စွာဘုရား သခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဘာမိန့်ထား သလဲဆိုရင်=

ဗျာဓိတံ ဇနတံ ဒိသ္မာ၊ အမတာပဏံ ပသာရယံ။

ကမ္မေန တံ ကိဏိတုာန၊ အမတံ အာဒေထ ဘိက္ခဝေါ။

ဗုဒ္ဓေါ- သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ဧကန်သိမြင် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဇနတံ- လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအားလုံးကို၊ ဗျာဓိတံ-ရောဂါသည်တွေဘဲဟူ၍၊ ဒိသ္မာ- သိတော်မူ မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ မြတ်စွာဘုရားက လောကထဲမှာရှိကြတဲ့ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတွေကို ဘယ်လိုမြင်သလဲဆိုရင် ရောဂါသည်တွေဘဲလိုမြင်သတဲ့၊ ဟုတ်လား ကိုချမ်းအောင်၊ ကိုချမ်းအောင်ကလဲ ဆရာဝန်ဆိုတော့ လူတွေကို တွေ့ရင် ဘယ်လို မြင်သလဲ ဆိုဒါတော့မသိဘူး၊ ဘုရားမြင်တော်မူတာကို ပြောတာနော်၊ ဘုရားက ဘယ်လိုမြင်သတဲ့လဲ၊(ရောဂါသည်တွေလို မြင်ပါ တယ်ဘုရား)။

ရောဂါသည်တွေဘဲလို့ ဘုရားကမြင်တယ်တဲ့၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကလွဲရင် ပုထုဇဉ်- သောတာပန်- သကဒါဂါမ်-အနာဂါမ် အားလုံးတို့ဟာ ရောဂါသည်တွေချည်းဘဲတဲ့၊ ဘာရောဂါ တွေလဲဆိုရင် ရောဂါ အမျိုးမျိုးပေါ့၊ ဒီကနေ ခေတ်ကာလကတော့ ကိုချမ်းအောင်တို့လို ဆရာဝန် တွေက မိမိတို့ ဆေးပညာလောကမှာ ရောဂါတွေ အမျိုးမျိုးသတ်မှတ်ပေးထားကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရားကလဲဘဲ အဲဒီလို သုံးဆဲ့တစ်ဘုံ ဝေနေယျသတ္တဝါတွေကို ကြည့်လိုက်လို့ ရဟန္တာက လွဲရင် ကျန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ရောဂါသည်တွေဘဲလို့ မြင်တော်မူသတဲ့၊ အဲဒီလို ရောဂါသည်တွေဘဲ လို့ မြင်တော်မူတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဘာလုပ်သလဲဆိုရင်၊ အမတာပဏံ ပသာရယံ= အမတာ ပဏံ-မသေရာ မသေကြောင်းဖြစ်တဲ့ ဆေးဝါးကောင်းတွေကို ဖြန့်ခင်းထားတဲ့ စတိုးဆိုင်ကြီး တစ်ဆိုင်ကို၊ ပသာရယံ-တည်ခင်း ဖြန့်ခင်းတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ရောဂါသည်တွေဘဲလို့မြင်တဲ့အခါ ဒီရောဂါတွေ ပျောက်ဘို့အတွက် ဆေးဝါးမျိုးစုံ တင်ထားတဲ့ စတိုးဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင်ကို ဖွင့်ပေးခဲ့ပါတယ်တဲ့၊ ဒီတော့ အဲဒီလို ဖွင့်ပေးခဲ့တယ်ဆိုတော့ ဒီကနေ ကိုချမ်းအောင် အမှူးပြုတဲ့ အားလုံးပရိသတ်တို့တစ်တွေ လောကအခြေအနေလေးကို

အာရုံပြုကြည့်စမ်းပါ။ စတိုးဆိုင်ကြီးတစ်ခုထဲမှာ ပစ္စည်းပစ္စယတွေ ရောင်းဘို့တင်ထားတဲ့အခါ အလွန်တန်ဖိုးကြီးမားတဲ့ ပစ္စည်းတွေချည်းဘဲ တင်ထားသလား၊ ဒါမှမဟုတ် တန်ဖိုးအလည် အလတ်ရှိတဲ့ ပစ္စည်းတွေရော တင်ထားသေးသလား၊ တန်ဖိုးအနည်းငယ်မျှသာ တန်တဲ့ပစ္စည်း ရော တင်သေးသလားလို့ မေးရင်ဘယ်လိုဖြေကြမလဲ၊ (အမျိုးစုံအောင်တင်ပြီး ရောင်းချပါတယ် ဘုရား)။

တန်ဖိုးကြီးတာတွေလဲ တင်ထားတာဘဲ၊ တန်ဖိုးအလည်အလတ်ရှိတဲ့ပစ္စည်း- တန်ဖိုး အနည်းငယ်သာရှိတဲ့ ပစ္စည်းတွေလဲ တင်ပြီးရောင်းတာဘဲတဲ့၊ မှန်တယ်နော်၊ အဲဒီလို တင်ထားတဲ့ အခါကြတော့ ဒီကနေ့ ကိုချမ်းအောင်တို့တစ်တွေ လိုချင်တဲ့ပစ္စည်း သွားဝယ်တော့မယ်ဆိုရင် အိပ်ထဲ ပါသွားတဲ့ပိုက်ဆံက နဲနဲလေးနဲ့ တန်ဖိုးကြီးတဲ့ပစ္စည်း ရနိုင်ပါ့မလား၊ (မရနိုင်ပါဘုရား)။

ဘာဖြစ်လို့မရသလဲ၊(ပိုက်ဆံနဲပြီး မလောက်လို့ပါဘုရား)၊ ကိုယ့်မှာ အရင်းအနှီးပိုက်ဆံ နဲနဲလေးရှိလို့၊ အကယ်၍ ကိုယ့်အိပ်ထဲမှာ အရင်းအနှီး ပိုက်ဆံ အများကြီးပါသွားတယ်ဆိုရင် ငွေဆိုတာကတော့ ကာဒ်လဲ ငွေပါဘဲ အတူတူပေါ့နော်၊ အဲဒီစတိုးဆိုင်ကြီးထဲ ဝင်သွားတဲ့အခါ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ အဘိုးထိုက် အဘိုးတန်ပစ္စည်းတွေ ဝယ်လို့ရမလား- မရဘူးလား၊ (ရပါတယ် ဘုရား)၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ အရင်းအနှီးပိုက်ဆံတွေ အများကြီးပါသွားလို့၊ အကယ်၍ ကိုယ့်လက်ထဲမှာ အရင်းအနှီးပိုက်ဆံ အနည်းငယ်သာ ပါသွားတယ်ဆိုရင်တော့ ဘယ်လိုပစ္စည်းမျိုးရမလဲ၊ (တန်ဖိုး အနည်းငယ်သာ တန်တဲ့ပစ္စည်းဘဲ ရပါမယ်ဘုရား)။

အတော်အသင့်လောက် ပိုက်ဆံပါသွားမယ်ဆိုရင်တော့ အလည်အလတ်ပစ္စည်း ရနိုင်တယ် ပေါ့၊ ဒီတော့ Shopping စင်တာကြီးတစ်ခုထဲ သွားပြီဆိုရင် အရင်းအနှီးပိုက်ဆံ များများပါဘို့ လိုသလား-မလိုဘူးလား၊ (လိုပါတယ်ဘုရား)၊ အဲဒီတော့ ဆိုလိုတဲ့အဓိပ္ပါယ်က Shopping စင်တာကြီးတစ်ခုထဲ ဈေးဝယ်သွားပြီဆိုရင် အရင်းအနှီးများများ ပါဘို့လိုတယ်၊ အရင်းအနှီး များများပါမှ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ အဘိုးထိုက်၊ အဘိုးတန် တန်ဖိုးကြီးတဲ့ပစ္စည်းရနိုင်မယ်တဲ့၊ ကိုယ့်မှာ ပါသွားတာက နဲနဲလေးဆိုရင်တော့ တန်ဖိုးနဲတဲ့ ညံ့တဲ့ပစ္စည်းဘဲရမယ်ပေါ့၊ ဒါက လောကဥပမာကို ဘုရားကပေးထားတာ။

အခု မွေနှယ်ပယ်မှာကြတော့ မြတ်စွာဘုရားက သုံးဆဲ့တစ်ဘုံ ဝေနေယျသတ္တဘူတို့ကို ရောဂါသည်တွေဘဲလို့ မြင်တဲ့အခါကြတော့ ဘာရောဂါသည်တွေလို့ မြင်သလဲ၊ စာလိုပြောရရင် (၁)အနုသယကိလေသာရောဂါ= ရောဂါဆိုဒါ ကိလေသာကိုပြောတာ၊ (၂)ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ ရောဂါ၊ (၃)ဝိတိက္ကမကိလေသာရောဂါ၊ အဲဒီရောဂါသုံးမျိုးကို မြင်ပါတယ်၊ ရောဂါ ဘယ်နှစ်မျိုးလဲ၊ (သုံးမျိုးပါဘုရား)။

အနုသယကိလေသာဆိုဒါက အနုမတဂ္ဂသံသရာတစ်ခွင်က ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့ရဲ့သန္တာန်မှာ ကိန်းအောင်းပြီးပါလာခဲ့တဲ့ ကိလေသာမျိုးကို အနုသယကိလေသာရောဂါလို့ခေါ်ပါတယ်။

ဒီအနုသယကိလေသာရောဂါက ရဟန္တာမဖြစ်သေးမျှ ရှိနေတာဘဲ၊ နောက်တစ်ခါ အဲဒီလို နှလုံးသား အစဉ်မှာ ကိန်းဝပ်ရုံ မကသေးဘဲနဲ့ နဲနဲလေး ကိလေသာရဲ့ အရိပ်အယောင်ပေါ်လာ အောင် လှုပ်ရှားလာတဲ့ ကိလေသာမျိုးကို ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာရောဂါလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဆိုလိုဒါက လောဘရှိရင် လောဘရဲ့သဘော လိုခြင်မက်မောမှ အရိပ်အယောင် စိတ်ထဲမှာဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဒေါသရှိတော့ ဒေါသရဲ့အရိပ်အယောင်၊ မောဟရှိတော့ မောဟရဲ့သဘောအရိပ်အယောင်၊ မာနရှိတော့ မာနရဲ့ သဘောအရိပ်အယောင်၊ ဣဿာရှိတော့ ဣဿာရဲ့သဘောတရားတွေ ပေါ်လာတာကို ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာရောဂါလို့ခေါ်ပါတယ်။ ဒီရောဂါက ငုပ်လျိုးပြီးမနေဘဲနဲ့ ကိလေသာရဲ့သဘောတရားလေးတွေပေါ် လာတယ်။

နောက်တစ်ခါ အဲဒီလောက်တင် မနေဘဲ ကာယကံမြောက်- ဝစီကံမြောက်ပြုလုပ် ကျူး လွန်မိတဲ့ ကိလေသာမျိုးကျတော့ ဝိတိက္ကမကိလေသာ ရောဂါလို့ခေါ်ပါတယ်။

ပြန်ပြောရရင်(၁)လောဘ-ဒေါသ-မောဟစတဲ့ ကိလေသာတွေရှိပါလျက် လောဘမရှိ သယောင်ယောင်၊ ဒေါသမရှိသယောင်ယောင်၊ မောဟမရှိသယောင်ယောင် ငုပ်လျိုးနေတဲ့ အနုသယကိလေသာရောဂါ၊ (၂)ထိုကိလေသာရဲ့သဘောသတ္တိတွေပေါ်လာတာက ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ ရောဂါ (၃)ကာယကံမြောက် ဝစီကံမြောက်ကျူးလွန်သည်အထိဖြစ်တာက ဝိတိက္ကမကိလေသာရောဂါ။ အဲဒီ ရောဂါသုံးမျိုးကို ဘုရားမြင်တော်မူတယ်။ ဒီတော့ ပုထုဇဉ်မှာက ကိလေသာရောဂါသုံးမျိုးလုံး အပြည့်အစုံရှိပါတယ်။ သောတာပန်မှာကျတော့ ဒိဋ္ဌိ-ဝိစိကိစ္ဆာ နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကိလေသာရောဂါ လုံးဝပျောက်ကင်းသွားပါတယ်။

သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ လောဘကြမ်း-ဒေါသကြမ်း-မောဟကြမ်းစတဲ့ ကိလေသာ ရောဂါ အကြမ်းစားတွေ ငြိမ်းသွားပါတယ်။ ကင်းသွားပါတယ်။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီဆိုတဲ့အခါမှာ ဒေါသကိလေသာရောဂါ လုံးဝကုန်ပျောက်သွားပါတယ်။ သို့သော် အနာဂါမ်မှာ လောဘ-မောဟ- မာနစတဲ့ ကိလေသာရောဂါတွေ ကျန်နေသေးတယ်။ ရဟန္တာဖြစ်မှဘဲ ကိလေသာရောဂါအားလုံး ကင်းပျောက်ပါတယ်။ ဒါတောင်မှ ဒီကိလေသာ ရောဂါရဲ့ အရှိန်လေးက ကျန်နေသေးတယ်။ ဒါကိုဘာလို့ ခေါ်သလဲဆိုရင် ဝါသနာ(တနည်း)သတ္တိလို့ခေါ်ပါတယ်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ကိလေသာကိုတော့ ပယ်တယ်။ ကိလေသာရဲ့သတ္တိလို့ခေါ်တဲ့ ဝါသနာကို မပယ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီ ဝါသနာကို ဘုရားရှင်များသာ ကိလေသာနှင့်တကွပယ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီတော့ အဲဒီလို အနုသယကိလေသာရောဂါ-ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာရောဂါ-ဝိတိက္ကမကိလေသာ ရောဂါလို့ ရောဂါသုံးမျိုးရှိတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဆေးနည်းကိုလဲ သုံးမျိုးပေးတော် မူခဲ့ပါတယ်။

ဆေးနည်းသုံးမျိုးက ဘာလဲဆိုရင် (၁)သီလဆိုတဲ့ဆေး (၂)သမာဓိဆိုတဲ့ဆေး (၃)ပညာဆိုတဲ့ဆေး၊ ဆေးဘယ်နှစ်မျိုးလဲ၊ (သုံးမျိုးပါဘုရား)။ အဲဒီတော့ ကိုယ်မှာ ဘယ်လိုရောဂါ မျိုးရှိသလဲဆိုဒါ ကိုယ့်ရောဂါအခြေအနေကို ကြည့်ပြီး ငါကတော့ သီလဆိုတဲ့ဆေးကို စားရမလား၊

သမာဓိဆေးစားရမလား၊ ပညာဆေးစားရမလား၊ ဘယ်ဆေးနဲ့ ငါနဲ့သင့်တော်သလဲ၊ အဲဒါကို ကိုယ့်ဟာကို ချင့်ချိန်ရမယ်။

သီလဆေးဆိုဒါက ကိုယ်ကျင့်တရားပေါ့၊ ဒီကိုယ်ကျင့်တရားကလဲ ငါးပါးသီလစောင့်နိုင်ရုံ- ရှစ်ပါးသီလစောင့်နိုင်ရုံလောက်နဲ့တော့ ငါတို့ သီလဆိုတဲ့ဆေးကို စားရပြီလို့ လွယ်လွယ်ကူကူ မတွက်လိုက်ပါနဲ့၊ သီလက စာရိတ္တသီလ- ဝါရိတ္တသီလလို့ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်၊ စာရိတ္တသီလဆိုဒါ ဘာလဲဆိုရင် ဒီကနေ့ လောကထဲမှာ ပြောနေကြတဲ့ မိဘနဲ့သားသွီးကျင့်ဝတ်တွေ၊ ဇနီးနဲ့ ခင်ပွန်း ကျင့်ဝတ်တွေ၊ ဆရာနဲ့ တပည့်ကျင့်ဝတ်တွေ၊ ရဟန်းသံဃာတော်များနဲ့ ဒကာ-ဒကာမကျင့်ဝတ် တွေ၊ သူငယ်ချင်း အချင်းချင်း ကျင့်ဝတ်တွေ၊ အလုပ်ရှင်နဲ့အလုပ်သွားကျင့်ဝတ်တွေ၊ အဲဒီလိုအစရှိ တဲ့ လူ့ကျင့်ဝတ်တရားတွေဟာ စာရိတ္တသီလပါဘဲ။

ဝါရိတ္တသီလဆိုဒါ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ အစရှိတဲ့ တားမြစ်ထားတဲ့ သီလမျိုးကိုခေါ်ပါတယ်၊ အဲဒီသီလဆိုတဲ့ ဆေးကိုစားရင် စောစောကပြောခဲ့တဲ့ ရောဂါသုံးမျိုးထဲက ဝိတိက္ကမဆိုတဲ့ ကာယကံမြောက် ဝစီကံမြောက် ကျူးလွန်တဲ့ ကိလေသာ ရောဂါပျောက်ပါတယ်၊ ကာယကံနဲ့မကျူးလွန်မိအောင်-ဝစီကံနဲ့မကျူးလွန်မိအောင် ဘာဆေး စားရမလဲဆိုရင် သီလဆိုတဲ့ဆေးကိုစားပါ၊ သီလဆိုတဲ့ဆေးကို ကျကျနန စားထားပြီဆိုရင် ကာယကံနဲ့ သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ချင်လာပြီ-သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို ခိုးချင်လာပြီဆိုရင်၊ ဝစီကံနဲ့ မမှန်ကန်တဲ့ လိမ်လည်တဲ့စကားတွေ ပြောချင်လာပြီဆိုရင် ငါ့မှာ သီလဆိုတဲ့ဆေးတွေ ရှိတယ်၊ စားထားတယ်၊ ဒီအလုပ်တွေ ငါလုပ်လို့မတော်ဘူးလို့ စင်းစားပြီး သီလနဲ့ ရှောင်ကြဉ် လိုက်တဲ့အခါမှာ ဝိတိက္ကမဆိုတဲ့ ကျူးလွန်တဲ့အထိ မရောက်တော့ဘူး၊ ဝိတိက္ကမကိလေသာ ရောဂါငြိမ်းသွားပါတယ်။

ကာယကံမြောက် ဝစီကံမြောက်ကျူးလွန်တဲ့အထိတော့ မရောက်ဘူး၊ ကျူးလွန်ချင်တဲ့ သဘော စိတ်ထဲမှာဘဲဖြစ်ပြီး ထကြွလာတဲ့ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာရောဂါမျိုးကျတော့ ဘာဆေးစား ရမလဲဆိုရင် သမာဓိဆေးကိုစားပါ၊ စိတ်ထဲမှာတင် ဖြစ်နေတာကို သီလဆေးလောက်နဲ့ ထိမ်းလို့ မရဘူး၊ သီလဆေး စားရုံလောက်နဲ့မရဘူး၊ စိတ်ထဲမှာဖြစ်လာတဲ့ လောဘ-ဒေါသ-မောဟဆိုတဲ့ ကိလေသာရောဂါတွေကို သမာဓိခေါ်တဲ့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ငြိမ်းမှရပါတယ်၊ အကျဉ်းချုပ် ပြောတဲ့အခါကျတော့ သတိပဋ္ဌာန်တရားပေါ့ဗျာ၊ သတိပဋ္ဌာန်ဆိုတဲ့ သမာဓိဆေးကိုစားရင် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာရောဂါငြိမ်းလိမ့်မယ်။

သတွာတို့ရဲ့နှလုံးသားအစဉ်မှာ အနမတဂ္ဂသံသရာထဲက ကိန်းဝပ်နေတဲ့ အနုသယ ကိလေသာရောဂါကျတော့ ပညာဆိုတဲ့ဆေးကိုစားမှ ပျောက်မယ်တဲ့၊ ပညာဆိုတဲ့ဆေးကို မစား သေးသ၍ အနုသယကိလေသာရောဂါ ဘယ်တော့မှမပျောက်ဘူးတဲ့၊ ဟုတ်ပြီနော်၊ ရောဂါသုံးမျိုး ရှိသလို ဆေးကလဲ သုံးမျိုးရှိတယ်ဆိုဒါ မှတ်ထားရမယ်၊ အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ရောဂါသုံးမျိုးကို

ဆေးနည်း သုံးမျိုးပေးထားတယ်ဆိုတော့ ဒီဆေးတွေ ဝယ်စားဘို့ ဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာ့ဆေး ဆိုင်ကြီးမှာ တင်ပြရောင်းချနေပြီဆိုတော့ ဒီဆေးတွေ ဝယ်နိုင်ဘို့အတွက် ဘာလို သလဲဆိုရင်-

ကမ္မေန တံ ကိဏိတောန။ ကမ္မေန-ကံတည်းဟူသောအဖိုးအခဖြင့်၊ တံ-ထိုဆေးတွေ ကို၊ ကိဏိတောန-ဝယ်ယူ၍၊ ကံဆိုတဲ့အဖိုးအခနဲ့ဝယ်ယူပါတဲ့၊ ဒီကံဆိုတဲ့အဖိုးအခကို ဦးဇင်းက ဘာပြောချင်သလဲဆိုရင် ကိုချမ်းအောင်တို့သန္တာန်မှာ သဒ္ဓါတရား အားကောင်းကောင်းမွေးရမယ်၊ ပြီးတော့ ဝိရိယတရား၊ သတိတရား၊ သမာဓိတရား၊ ပညာတရားဆိုတဲ့ ခွန်အားကောင်း ကောင်းမွေးရမယ်၊ စာပေနဲ့ပြောတော့ “သဒ္ဓါဗလံ ဝိရိယဗလံ သတိဗလံ သမာဓိဗလံ ပညာဗလံ” လို့ ဘုရားဟောထားပါတယ်။

သဒ္ဓါ ဝိရိယ သတိ သမာဓိ ပညာဆိုတဲ့ တရားငါးမျိုးကို ခွန်အားလို့ခေါ်ပါတယ်၊ အဲဒီခွန်အားဆိုဒါ အရင်းအနှီးပါဘဲ၊ သဒ္ဓါအား ဝိရိယအား သတိအား သမာဓိအား ပညာအား နဲ့မယ်ဆိုရင် သီလဆေးလောက်ဘဲရပါမယ်၊ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် သဒ္ဓါခွန်အား ဝိရိယခွန်အား သတိခွန်အား သမာဓိခွန်အား ပညာခွန်အား နဲ့နေလို့ဘဲ၊ ဒီခွန်အားတွေ နဲ့နေသ၍ကာလပတ်လုံး သမာဓိဆေး ပညာဆေး မရနိုင်ဘူးတဲ့၊ ဒီတော့ ကိုယ်က ဘာဆေးဝယ်စားမလဲ စဉ်းစား၊ သီလဆေးလောက် ဝယ်စားမယ်ဆိုရင် သဒ္ဓါ ဝိရိယ သတိ သမာဓိ ပညာခွန်အား နဲ့နဲ့လောက်ရှိရင် သီလဆေးရနိုင်ပါတယ်၊ ဒီသီလဆေးလောက် ဝယ်စားမယ်ဆိုရင်လဲ ရောဂါအကုန်ပျောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ဒီခွန်အားငါးမျိုးတိုးပြီး အသင့်အတင့်ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင် သမာဓိဆေးရမှာဘဲ၊ အဲဒီသမာဓိဆေးကို ဝယ်စားမယ်ဆိုရင် ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာရောဂါ ပျောက်ပါမယ်၊ အနုသယကိလေသာရောဂါတွေ ကျန်နေအုံးမှာဘဲ၊ သဒ္ဓါတရားက သိပ်အားကောင်းပြီး ဘုရားအပေါ်မှာလဲယုံ- တရားအပေါ် မှာလဲယုံ သံဃာအပေါ်မှာလဲယုံ-ကံနဲ့ကံ၏အကျိုးတရားအပေါ်မှာလဲယုံပြီ ဆိုရင် ကိုယ်သန္တာန်မှာ ကိလေသာရောဂါတွေ ရှိနေသ၍ကာလပတ်လုံး ငါဒုက္ခရောက်နိုင်တယ်၊ ဒီကိလေသာရောဂါ ပျောက်မှ ချမ်းသာအစစ်အမှန် ကေနမုချငါရမှာဘဲလို့ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရား သိပ်အားကောင်း နေရင် ဒီသဒ္ဓါတရား အားကောင်းသည့် အားလျော်စွာ ကိလေသာရောဂါတွေကို မရအရ တိုက်တော့မယ်ဟလို့ဆိုတဲ့ ကြိုးစားမှု၊ ဝိရိယတွေကလဲ သိပ်အားကောင်းနေမယ်၊ ဒီကိလေသာ ရောဂါတွေကို မဖြစ်မနေ တိုက်ကို တိုက်ရမှာဘဲလို့ဆိုတဲ့ စိတ်ဝင်စားမှု၊ သမာဓိအားတွေကလဲ သိပ်ကောင်းပြီ၊ သတိတွေကလဲ အားကောင်းပြီ၊ ပညာတွေကလဲ အားကောင်းပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ သီလဆေးလောက်နဲ့ မကျေနပ်တော့ဘူး၊ သမာဓိဆေးလောက်နဲ့လဲ မကျေနပ် တော့ဘူး၊ ပညာဆိုတဲ့ဆေးထိအောင် ဝယ်စားတော့မှာ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ကိုယ့်မှာက အရင်းအနှီးဆိုတဲ့ ခွန်အားတွေက သိပ်အားကောင်းနေလို့ဘဲ၊ ဒါကြောင့် သီလ သမာဓိ ပညာ ဆိုတဲ့ဆေးတွေ ဝယ်စားတော့ဆိုရင် စောစောကပြောတဲ့ သဒ္ဓါအစရှိတဲ့ ခွန်အားနဲ့လို့ မဖြစ်ဘူး၊ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား၊ သို့သော် ဆေးဝယ်စားတဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ရဲ့ အရင်းအနှီး အင်အား

အပေါ်မှာ ကြည့်ပြီးဝယ်ရမှာပေါ့၊ ကိုယ့်မှာ သဒ္ဓါအစရှိတဲ့ခွန်အားက နဲ့နဲ့လေးနဲ့တော့ သမာဓိ ပညာဆိုတဲ့ဆေးတွေကို ဝယ်စားခြင်လို့ ဘယ်ရမလဲ။

ကိုချမ်းအောင်တို့တစ်တွေ ဒီကနေ့ ရောဂါဝေဒနာဖြစ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက် လာပြုပြီဆိုရင် သူ့မှာ ငွေနဲ့နဲ့လေးပါလာတယ်ဆိုရင် တန်ဖိုးသိပ်ကြီးတဲ့ဆေးဝါးတွေ ပေးလို့ဘယ်ရမလဲ၊ သူ့မှာ ငွေကြေးအင်အားမှမရှိဘဲ၊ ဒီတော့ သူ့ရဲ့ အင်အားကိုကြည့်ပြီး ဆေးကိုပေးရတယ်မဟုတ်လား၊ တစ်ချို့ တစ်ချို့ကျတော့လဲ ဆိုကြပါစို့ ရောဂါကို တစ်ခါထဲအပြတ်ကုလို့မရဘူး၊ တစ်ချို့ရောဂါ ကြတော့ အချိန်ဆွဲပြီးကုရပါတယ်၊ ဆယ်ရက်လောက်-တစ်လလောက်-တစ်နှစ်လောက် အချိန်ယူ ပြီးကုရတဲ့ ရောဂါမျိုးရှိတတ်တယ်၊ ချက်ချင်းမပျောက်နိုင်ဘူး၊ အဲဒီလိုရောဂါအမျိုးမျိုးရှိသလို ဘုရားကလဲ ဆေးဝါးအမျိုးမျိုးတွေပေးထားတော့ ဒီကနေ့ ဦးဇင်းတို့တစ်တွေ ကိုချမ်းအောင်တို့ တစ်တွေ ပရိသတ်တို့တစ်တွေဟာ သီလဆိုတဲ့ဆေး သမာဓိဆိုတဲ့ဆေး ပညာဆိုတဲ့ဆေးတွေကို အနုသယကိလေသာရောဂါ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာရောဂါ ဝိတိတ္တမကိလေသာရောဂါပျောက် အောင် ကုတဲ့အခါမှာ ငါတို့တော့ ဘယ်လိုရောဂါလောက်ဘဲကုမယ်၊ ဆိုကြပါစို့၊ ဝိတိတ္တမ ကိလေသာရောဂါလောက်ဘဲ ပျောက်အောင်ကုမယ်ဆိုရင် သီလဆေးဘဲစားပါ၊ ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာရောဂါထိအောင် ပျောက်အောင်လုပ်မယ်ဆိုရင် သမာဓိဆေးကိုစားပါ၊ ဒါမှမဟုတ်လို့ သံသရာဒုက္ခရောဂါတွေ အပြတ်ရှင်းမယ်ဆိုရင်တော့ ပညာဆိုတဲ့ဆေးကိုစားပါ၊ ဟုတ်ပြီလား ကိုချမ်းအောင်။

ဆေးစားတော့မယ်ဆိုရင် ခွန်အားကောင်းကောင်းမွေးမှရမယ်ဆိုဒါ သဘောကျပြီးတော့ အားလုံး ပရိသတ်တို့တစ်တွေဟာ မိမိတို့ ဘုရားသာသနာနဲ့တွေ့ကြုံခိုက် ရဲတဲ့လူ့ဘဝကို ရတုံးရခိုက် မိကောင်းဖကောင်း ဆရာကောင်း သွားကောင်းတွေနဲ့တွေ့ရလို့ လူ့အသိညာဏ်ကို ရထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များပီပီ လူဖြစ်ရကျိုးနပ်အောင် သာသနာတော်နဲ့ တွေ့ရကျိုးနပ်အောင် ကိုယ့်အသိညာဏ်ရှိရကျိုးနပ်အောင် ဘုရားကဖြစ်စေခြင်တာကတော့ သီလဆေးရော သမာဓိဆေးရော ပညာဆေးရော အကုန်လုံးကို စားစေခြင်တာဗျား၊ သို့သော် တစ်ခုတော့ရှိတယ် သီလဆေး သမာဓိဆေး ပညာဆေးဆိုတဲ့နေရာမှာ သီလဆေးမပါဘဲနဲ့ သမာဓိဆေးမပါဘဲနဲ့ ပညာ ဆေးကိုမရနိုင်ဘူး၊ အဲဒါကိုလဲ သတိထားရမယ်။

ဆိုလိုဒါက သီလမပြည့်စုံဘဲနဲ့ သမာဓိမဖြစ်ဘူး၊ သမာဓိမဖြစ်ဘဲ ပညာမဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အကောင်းဆုံးကတော့ ပညာဆေးပေါ့၊ ဒုတိယအကောင်းဆုံးက သမာဓိဆေးပါဘဲ၊ အဲဒီအကောင်း ဆုံးဆေးတွေကို ငါတို့စားမှာဘဲ သီလဆေးမလိုပါဘူးဆိုပြီးတော့ သီလဆိုတဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်နေရင် သမာဓိလဲ မရနိုင်ဘူး၊ ပညာလဲမရနိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် သီလကို သဒ္ဓါကျွမ်းကျင်တော်မူကြတဲ့ ပါဠိပညာရှင်များက သီလဆိုတဲ့ပါဠိဟာ သီသပုဒ်ကနေပြီး သီသမှာ နောက်က(သ)ကို လ-အက္ခရာပြောင်းပြီး သီလလို့ဖြစ်လာတာပါတဲ့၊

အဲဒီ သီသဆိုတဲ့ပဋိက ဘာအဓိပ္ပါယ်ရသလဲဆိုရင် ဦးခေါင်းလို့အဓိပ္ပါယ်ရပါတယ်။ ဒါဖြင့်ရင် သီလရဲ့ အဓိပ္ပါယ်က ဦးခေါင်းလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတာပေါ့။

လူ့ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ကိုချမ်းအောင်တို့ စဉ်းစားကြည့်လိုက်၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမှာ ခြေတွေ လက်တွေ အသုံးဝင်တယ်နော်၊ ဘာသာ သာသနာကိစ္စဘဲ ဆောင်ရွက် ဆောင်ရွက်၊ လူမှုရေး ကိစ္စတွေဘဲ ဆောင်ရွက် ဆောင်ရွက် ဒီခြေတွေလက်တွေ အပြည့်အစုံရှိထားမှ ဆောင်ရွက်လို့ ကောင်းတယ်မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ အဲဒီခြေတွေလက်တွေဟာ လောကနယ် ပယ်မှာရော မေ့နယ်ပယ်မှာရော အလွန်အသုံးဝင်တယ်၊ အလွန်ကောင်းတယ်၊ သို့သော် ဘယ်လိုဘဲ ဒီခြေတွေ လက်တွေ ကောင်းပါတယ်ပြောပြော စောစောကပြောတဲ့ ခေါင်းကိုဖြတ်ထားလိုက်စမ်း၊ အဲဒီခြေတွေ လက်တွေ အသုံးကျအုံးမလား၊ (အသုံးမကျတော့ဘဲဘုရား)၊ ဘာမရှိတော့လို့လဲ၊ ခေါင်းမရှိတော့လို့ ဒီတော့ ခေါင်းရှိဖို့ လိုသလား- မလိုဘူးလား၊ (လိုပါတယ်ဘုရား)၊ ဒါကြောင့် ခြေတွေလက်တွေ ဘယ်လောက်ဘဲအသုံးကျတယ်ပြောပြော ဘယ်လောက်ဘဲ တန်ဖိုးရှိပါတယ် ပြောပြော ခေါင်းရှိမှ အသုံးကျမယ် တန်ဖိုးရှိမယ်။

အဲဒီ ခေါင်းကလဲ ကောင်းတဲ့ ခေါင်းဖြစ်အုံးမှ၊ ခေါင်းရှိပြီး မကောင်းပြန်ရင်လဲ တန်ဖိုး မရှိပြန်ဘူး အဲဒီအတိုင်းဘဲ စောစောက ဆေးဝါးသုံးမျိုးထဲမှာ ပညာဆေးဟာ ကိလေသာတွေကို အကုန်သတ်နိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့် သိပ်ကောင်းတာဘဲ၊ သမာဓိဆေးကလဲ ကိလေသာတွေကို ငြိမ်နေအောင် လုပ်နိုင်တဲ့အတွက် သူကလဲ ကောင်းတာဘဲ၊ ဘယ်လောက်ဘဲ အဲဒီ သမာဓိဆေး ပညာဆေးတွေ ကောင်းပါတယ်ပြောပြော သီသဆိုတဲ့ ဦးခေါင်းနဲ့တူတဲ့ သီလတည်းဟူသော ဆေးမပါရင် ခေါင်းပြတ်နေတာနဲ့ အတူတူပါဘဲ၊ သီလမပါရင် သမာဓိ ပညာမဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သာသနာတော်ကြီးဆိုဒါ သမုဒ္ဒရာကြီးများလိုပါဘဲတဲ့၊ သမုဒ္ဒရာကြီးများဟာ ကမ်းအစထဲက ချက်ချင်းနက်သွားတာမဟုတ်ပါဘူး တစ်ဖြေးဖြေးနဲ့နက်သွားတာ၊ ဒီလိုဘဲ ဘုရားသာသနာတော်ကြီးဆိုဒါ အစဉ်အတိုင်းကျင့်သွားရတာ၊ သီလအကျင့် သမာဓိအကျင့် ပညာအကျင့်တွေကို အဆင့်ဆင့်ကျင့်သွားရတယ်။

ဒါကြောင့် မိမိတို့သန္တာန်မှာ ကိလေသာရောဂါတွေကိုကုတဲ့အခါမှာ ပထမသီလနဲ့ ဝီတိက္ကမကိလေသာကို ငြိမ်းအောင်လုပ်ရတယ်၊ ဒုတိယသမာဓိဆေးနဲ့ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာရောဂါ ကို ငြိမ်းအောင်လုပ်ရတယ်၊ ဝီတိက္ကမကိလေသာရောဂါ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာရောဂါများ ငြိမ်းသွားပြီဆိုတဲ့ အခါမှာ ကျန်တဲ့ အနုသယအနေနဲ့ကိန်းဝပ်တဲ့ ကိလေသာရောဂါကျတော့ ပညာဆေးနဲ့ အပြတ်ဖြတ်လိုက်ပါ၊ လွယ်သွားလိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့် သီလတရားကိုလဲ မိမိတို့ တစ်တွေ စွမ်းနိုင်သမျှ ကျိုးစားအားထုတ်ကြပါ၊ သမာဓိဆေးကိုလဲ မိမိတို့ အချိန်တစ်ခု ယူပြီးတော့ ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါ။

အချိန်တစ်ခုယူပြီးတော့ဆိုဒါ ဒီကနေ ဦးဖင်းတို့ ပရိသတ်တို့တစ်တွေက ပြောလေ့ရှိတယ်၊ တပည့်တော်တို့ဘုရား အလုပ်တွေက သိပ်ရှုပ်တာဘဲ၊ အလုပ်တွေသိပ်များတာဘဲလို့ငြီးကြတယ်။

ဒီထဲ ကိုချမ်းအောင်တော့မပါပါဘူးနော်၊ အဲဒီလို လောကလူမှုရေးတွေရော စီးပွားရေး ကြီးပွားရေးကိစ္စတွေရော တစ်နေ့တစ်နေ့ အချိန်ဘယ်လောက်ပေးသလဲ ကိုယ့်ကိုကိုယ်စဉ်းစား၊ ဟုတ်လားကိုချမ်းအောင်၊ ကိုချမ်းအောင်ကိုတော့ ဦးဇင်းကပြောရမှာ၊ ကိုချမ်းအောင်က ဦးဇင်းနဲ့ ချီကာဂိုမှာနေစဉ်ထဲက လက်တွဲလာတာ၊ ညီအစ်ကိုလိုဖြစ်နေတာ၊ သူ့တော့ ဖိပြောရမှာဘဲ၊ ဒီတော့ အဲဒီလို ငါဟာ လောကရေးအတွက် အချိန်ဘယ်လောက်ပေးသလဲ၊ လောကုတ္တရာဓမ္မရေး ဘက်မှာ အချိန်ဘယ်လောက်ပေးသလဲ၊ ကိုယ့်ကိုကိုယ်စဉ်းစား၊ ရဲခဲတဲ့လူ့ဘဝကြီးကို ရနေတာ၊ ရဲခဲတော့ခဲတဲ့ သာသနာတော်ကြီးကို တွေ့နေတာ၊ အဲဒီလို ရနေတော့နေတဲ့အချိန်မှာ လောကရေး တစ်ခုလောက်လေးနဲ့ဘဲ အချိန်ကုန်ပြီးတော့ လောကုတ္တရာဓမ္မရေးရာဘက်မှာ အချိန်မပေးနိုင် သေးဘူးဆိုရင်တော့ အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်မဖြစ်သေးဘူးဗျာ၊ ဟုတ်လား၊ ဒါကြောင့် လောကရေးတွေ အတွက် အချိန်ပေးသလို လောကုတ္တရာဓမ္မရေးရာဘက်မှာလဲဘဲ အချိန်တစ်ခုတော့ သီးသန့်ငါပေး မယ်လို့ ကျိုးစားစေခြင်တယ်၊ ကိုချမ်းအောင်ရေ အနဲဆုံး တစ်နေ့ကို (၅)မိလောက်တော့ အချိန်ပေးဗျာ၊ ဘယ်လောက်လဲ၊ (ငါးမိနစ်ပါဘုရား)၊ အချိန်ပေးတဲ့အခါမှာ သီလဆေးလောက်လေး နဲ့ မကျေနပ်ပါနဲ့၊ သမာဓိဆေးအတွက် သမထတရား သမထဘာဝနာ ကျိုးစားအားထုတ်ဘို့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာဘဲ အားထုတ်အားထုတ်၊ ဓမ္မာနုဿတိ ဘာဝနာဘဲ အားထုတ် အားထုတ်၊ သံဃာနုဿတိဘာဝနာဘဲ အားထုတ် အားထုတ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ထဲက ကြိုက်တဲ့ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို အားထုတ်ပါ၊ အာနာပါနုဿတိဆိုတဲ့ ထွက်လေဝင်လေကိုဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ မဟာစည် ဆရာတော် ဘုရားကြီးတို့နည်းစနစ်အတိုင်းဘဲ အားထုတ်အားထုတ်၊ ဘယ်နည်းနဲ့ အားထုတ် အားထုတ် အဲဒီသမာဓိလုပ်ငန်းအတွက်ကို (၅)မိနစ် လောက်တော့ အချိန်ပေးပါ။

အဲဒီလိုအချိန်ပေးလို့ တစ်နေ့တစ်နေ့ ငါးမိနစ်သာ နေ့တိုင်းအားထုတ် သွားမယ်ဆိုရင် တစ်လကြာတဲ့အခါ မိနစ်(၁၅၀)ရသွားမယ်၊ နာရီနဲ့ပြောတော့ (၂)နာရီလောက်ရသွားပြီ၊ တစ်လကို (၂)နာရီရရင် တစ်နှစ်ဆိုရင် (၂၄)နာရီရမယ်၊ တစ်ရက်စာရသွားပြီ၊ ဟုတ်လား၊ အခုနကလို ဆင်ခြေတွေ ပေးနေမယ်ဆိုရင် တစ်နှစ်ကုန်သွားလို့လဲ (၂)နာရီတောင်ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီတော့ ကိုယ်က လောကရေးတွေအတွက် တစ်နေ့တစ်နေ့အချိန်ပေးတာ (၁၀)နာရီလောက်တော့ရှိမယ် ထင်ပါတယ်၊ အဲဒီလို(၁၀)နာရီတောင် အချိန်ပေးသေးတာဘဲ၊ အမှန်တစ်ကယ် ကိုယ့်အတွက် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်မဲ့ လောကုတ္တရာဓမ္မရေးရာဘက်မှာ ငါဘာဖြစ်လို့ မပေးနိုင်ရမှာလဲဆိုတဲ့ သတ္တိ မွေးပြီးတော့ အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ဆောက်တည်ပါ။

ငါတော့ တစ်နေ့မှာ(၅)မိနစ်အချိန်ပေးမယ်ကွာ၊ ဘယ်လောက်ဘဲ အလုပ်ရှုပ်ရှုပ် လုပ်စမ်းပါ၊ အဲဒီလို သမာဓိဆေးကို ခင်ဗျား များများစားနိုင် မယ်ဆိုရင် တစ်ခါတစ်ခါမှာ ပရိယုဋ္ဌာနဆိုတဲ့ လောဘဖြစ်စရာ ဒေါသဖြစ်စရာ မောဟဖြစ်စရာတွေ ကြုံလာသည့်တိုင်အောင် အဲဒီလောဘ ဒေါသ မောဟတွေ ငြိမ်သွားလိမ့်မယ်၊ ငြိမ်သွားတာကို ပျောက်အောင်ကတော့ ဝိပဿနာ

ပညာပိုင်းဆိုင်ရာထိအောင် တက်မှရပါမယ်၊ သမာဓိအားကောင်းလာရင် ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ တက်ရတာ လွယ်သွားပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် သီလဆေးရော သမာဓိဆေးရော ပညာဆေးရော အားလုံး ကိုချမ်းအောင် နှင့်တကွ တရားနာပရိသတ်အားလုံးတို့ဟာ သာသနာနဲ့တွေ့ခိုက် ကြုံခိုက် ရဲခဲတဲ့လူ့ဘဝကြီးကို ရတုန်းရခိုက်မှာ ကျိုးစားပြီးအားထုတ်ကြပါလို့ တိုက်တွန်းပြီးတော့ သံဃာတော်များက ယနေ့ ပရိသတ်တို့ကို ကျမ်းကျမ်းမာမာ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ သီလ သမာဓိ ပညာ ဆေးများကို စားနိုင်ဖို့ အတွက် မေတ္တာပို့ပါရစေ၊ အားလုံးလက်အုပ် ချီးမြှင့်တော့ နာကြားကြပါလို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။